

Abstrakt

V posledních letech na Ukrajině pod vlivem politických a ekonomických změn značně vzrostl zájem o výuku cizích jazyků. Čeština, přestože patří mezi „malé“ jazyky, má v této zemi dost početnou skupinu zájemců. V neposlední řadě tomu napomáhají dobré vztahy mezi Českou republikou a Ukrajinou, tradičně atraktivní obraz Česka jako cílové země v migračních procesech.

Disertační práce vychází vstříc potřebám rozšíření spektra učebních materiálů, určených cílovým skupinám, jež v současné době pociťují nedostatek odpovídajících učebnic. Máme na mysli především dospělé zájemce, kteří potřebují naučit se česky pro ryze praktické účely (nikoli jako specializaci v rámci vysokoškolských humanitních kurikul), učí se mimo prostředí rodilých mluvčích a do značné míry autonomně.

Profil dané cílové skupiny předurčil základní parametry budoucí jazykové učebnice. V disertaci bude kromě obecné a předmětové teorie jazykové učebnice věnována pozornost takovým otázkám, jako je výuka blízkce příbuzného jazyka, jazyková výuka mimo prostředí rodilých mluvčích, specifčnost počáteční etapy osvojení cizího jazyka, autonomní učení a jeho perspektivy z hlediska lingvodidaktiky aj.

V praktické části je představena mozaika různých metodických řešení, které se vyskytují v jazykových učebnicích a mohou být, dle našeho mínění, cenným zdrojem nápadů při koncipování nových učebních materiálů. Tamtéž uvádíme výsledky polního výzkumu, popisující česky psaný projev ukrajinských respondentů a kompenzační strategie, jež Ukrajinci používají při psaní českých textů.

Příkladem praktické realizace výsledků teoretických zkoumání v rámci disertační práce je popis překladu a adaptace ukrajinské verze učebnice „Čeština Expres“ autorek L. Holé a P. Bořilové.

Klíčová slova

čeština jako cizí jazyk, jazyková učebnice, český jazyk na Ukrajině, blízkce příbuzný jazyk, autonomní učení, učebnice pro samouky

